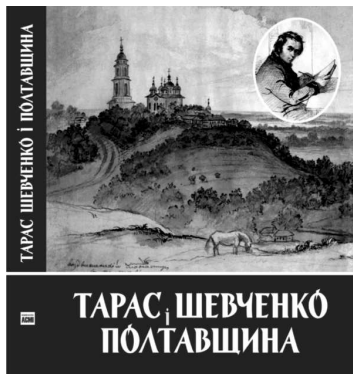

Довідка «ПМ»: 22 травня 2014 р. у Полтавському краєзнавчому музеї ім. Василя Кричевського відбулася презентація книг про Т. Г. Шевченка, підготовлених та виданих в області коштом обласного бюджету як суспільно значущі видання. Це друге видання книги відомого полтавського дослідника Петра Ротача «Полтавська Шевченкіана. Спроба обласної (крайової) Шевченківської енциклопедії» та видавничий проект «Тарас Шевченко і Полтавщина» (автори – директор науково-редакційного центру з дослідження історії Полтавщини Полтавської обласної ради, заслужений учитель України Олександр Білоусько і заступник директора Державного архіву Полтавської області Тарас Пустовіт). Ознайомитися з книгами можна буде в Полтавській обласній універсальній науковій бібліотеці імені І. П. Котляревського та книгозбірні ПОППО.

УДК 37.016:908

*Тарас Шевченко
і Полтавщина / авт.-упоряд. :
О. А. Білоусько,
Т. П. Пустовіт. – Полтава :
ТОВ «АСМІ», 2014. – 500 с., іл.*

НОВА КНИГА ПОЛТАВСЬКОЇ ШЕВЧЕНКІАНИ

О. А. Білоусько

Представлено книгу «Тарас Шевченко і Полтавщина», призначену для широкого кола шанувальників великого Кобзаря та історії Полтавщини. Висвітлюються різноманітні аспекти зв'язків Т. Г. Шевченка з Полтавщиною протягом життя та помертвого існування українського генія і пророка. Відомі теми доповнені контрверсійними матеріалами, рідкісними документами; тексти супроводжуються численними ілюстраціями.

Ключові слова: Т. Г. Шевченко, Полтавщина.

Білоусько А. А. Новая книга Полтавской Шевченкианы
Представлена книга «Тарас Шевченко и Полтавщина», предназначенная для широкого круга читателей великого Кобзаря и истории Полтавщины. Освещаются разнообразные аспекты связей Т. Г. Шевченко с Полтавщиной в течении жизни и помертвого существования украинского гения и пророка. Известные темы дополнены контрверсионными материалами, редкими документами; тексты сопровождаются значительным количеством иллюстраций.

Ключевые слова: Т. Г. Шевченко, Полтавщина.

Bilousko A.A. New Book of Poltava's Shevchenkiana
Paper tells us about book "Taras Shevchenko and Poltava region". It is intended for wide circle of admirers of the Ukrainian Minstrel and history of Poltava region. Paper touches to different aspects of Shevchenko's connections with Poltava region during his lifetime and after it. Well-known themes are enriched with controversial materials, rare documents; book contains a lot of illustrations.

Keywords: T.H.Shevchenko, Poltava region.

У незліченній і нескінченній Шевченкіані книга, що пропонується читачеві, посідає особливе місце. Її змістом є фізична і духовна присутність Т. Г. Шевченка в історії Полтавщини як за життя Великого Кобзаря, так і після його смерті.

Структурно книга складається з двох розділів. Перший переносить нас у час

Шевченка; другий засвідчує присутність Шевченка у нашому часі.

Матеріали першого розділу розкривають участь полтавців у визволенні Шевченка, їхню роль у становленні та розвитку його літературного та мистецького таланту, формуванні історичного світогляду, особистісних уподобань і зацікавлень, кристалізації головних мотивів поезії, прози,

Білоусько Олександр Андрійович, директор науково-редакційного центру з дослідження історії Полтавщини Полтавської обласної ради, відповідальний секретар Полтавської обласної організації Національної спілки краєзнавців, заслужений учитель України

малярства; значення відвідин краю та зав'язаних тут знайомств для піднесення Шевченкового генія, упізнання його як пророка України.

У розділі вміщено мистецькі та літературні твори Шевченка, створені на Полтавщині або на тематику, пов'язану з Полтавщиною; показано їх питому вагу в загальному доробку митця і поета; названо й нанесено на карту населені пункти, відвідані Шевченком протягом трьох його поїздок на Полтавщину; наведено біографії вихідців із полтавського краю та його мешканців, з якими був знайомий Шевченко, вказано їх роль у долі Кобзаря; представлено документальні свідчення (автографи, листи, спогади, мемуари), які підтверджують зв'язок Шевченка з Полтавщиною і полтавцями.

Матеріали другого розділу розкривають зусилля полтавців – сучасників та нащадків Кобзаря – у самоствердженні себе під знаком Шевченка, поверненні собі національної свідомості і гідності; вплив Шевченкових ідей на розвиток національно-визвольного руху в краї, ведення полтавцями боротьби за незалежність України.

У розділі вміщено інформацію про перший живий пам'ятник Шевченку – дуб, посаджений полтавською громадою в 1861 р.; про участь полтавців у спорудженні духовного храму України на Чернечій горі в Каневі; про народження на полтавській землі «Символу віри молодих українців»; про відзначення на Полтавщині всіх Шевченківських ювілеїв та більшості роковин; про споруджені на Полтавщині Шевченківські меморіали, музеї-кімнати, пам'ятники, пам'ятні знаки, меморіальні дошки, меморіальні об'єкти; про внесок полтавців в образотворчу, театральну, музичну Шевченкіану та наукове шевченкознавство.

Уперше у повному обсязі публікуються документи про збір Полтавським земством коштів на спорудження пам'ятника Шевченку в Києві; документальні звіти про святкові заходи на честь Шевченка, що проводилися на Полтавщині, починаючи з другої половини XIX ст. Також наводяться біографії полтавців, які найбільше прислужилися увічненню пам'яті Кобзаря.

У додатках вміщено довідковий матеріал про Полтавську губернію часів перебування в ній Т. Г. Шевченка; синхроністично-біографічні таблиці, які показують Шевченка в колі сучасних йому митців та літераторів світу; синхроністично-тематичні таблиці, які характеризують творчість Шевченка в контексті світових літературного та мистецького процесів першої половини XIX ст.; довідкові таблиці, які інформують про полтавців – лауреатів Шевченківської премії; списки шевченкознавчої літератури.

Усі матеріали, крім архівних, взяті з відкритих вітчизняних і діаспорних джерел. Зміст книги базується на усталених у шевченкознавстві положеннях. Водночас наводяться контрверсійні точки зору, маловідомі або спірні факти. Передусім це стосується участі полтавців у викупі Шевченка з кріпацтва, їх ролі у його освіті, конкретних обставин Шевченкового перебування в краї, датування створення окремих творів, імен деяких портретованих земляків, їх відносин із Кобзарем.

Пропонуючи читачеві дещо відмінний від звичного образ Шевченка, автори мали метою привернути увагу до контрверз, активізувати дослідницькі пошуки, спонукати до вільного, неупередженого, особистісного вивчення історії.

Книга дає читачеві документальну основу для власного орієнтування на шляху до Шевченка, сприйняття феномена його творчого генія в регіональному вимірі.

Цитувати: Білоусько О. А. Нова книга полтавської Шевченкіани / О. А. Білоусько // Постметодика. – 2014. – № 2. – С. 21 – 22.

© О. А. Білоусько, 2014. Стаття надійшла в редакцію 29.05.2014 ■

ЗБІРНИК ТЕКСТІВ ІЗ ЛІНГВІСТИЧНИМ ЗАВДАННЯМ НА ШЕВЧЕНКОЗНАВЧОМУ МАТЕРІАЛІ

Представляємо новий навчальний посібник відомого полтавського вчителя-методиста, що вийшов друком до ювілею Кобзаря. Ознайомитися можна у відділі гуманітарних дисциплін ПОІППО та редакції журналу «Постметодика».

Балагура Т. І. Збірник текстів із лінгвістичним завданням на шевченкознавчому матеріалі : навчальний посібник (до 200-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка). – К. : Автограф, 2013. – 86 с.

У збірнику дібрано тексти з лінгвістичними завданнями на основі шевченкознавчого матеріалу. Окрім вирішення суто лінгвістичних питань, книга допоможе учням і студентам глибше ознайомитися із життям і творчістю Тараса Шевченка.

Для використання в навчальному процесі. Розраховано на учнів старших класів, студентів та вчителів.